

УДК 37.064.1:615.851]:7.02

DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.15>

Аліна ПРЕДИК

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, Україна, 58002

ORCID: 0000-0001-7356-8690

Бібліографічний опис статті: Предик, А. (2025). Особливості взаємодії вчителя з батьками у розвитку арт-терапевтичних практик в новій українській школі. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 2, 106–112, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.15>

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ У РОЗВИТКУ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ПРАКТИК В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

У публікації розглянуто особливості взаємодії вчителя та батьків у Новій українській школі з урахуванням впровадження арт-терапевтичних практик. Досліджено роль педагогів та батьків у формуванні та розвитку арт-терапевтичного підходу в освітньому середовищі.

Мета статті – аналіз та обґрунтування особливостей взаємодії вчителя з батьками у процесі впровадження арт-терапевтичних практик в освітньому середовищі Нової української школи. Дослідження ефективних форм та методів співпраці, які сприяють гармонійному розвитку дитини, її емоційній стійкості та творчій самореалізації, а також визначення ролі батьків у підтримці арт-терапевтичних підходів як засобу емоційного та соціального благополуччя молодших школярів.

Стаття акцентує увагу на значущості спільної дії та обміну досвідом між вчителями та батьками для створення оптимальних умов розвитку учнів. Засвідчення конкретних прикладів та стратегій взаємодії надає практичні інсайти щодо ефективного впровадження арт-терапії у сучасну шкільну практику. Це джерело стане важливим для педагогів, батьків та фахівців, які прагнуть вдосконалити взаємодію та сприяти розвитку арт-терапевтичних підходів у шкільному оточенні. Визначено напрями, які мають пріоритет у майбутніх дослідженнях та практичних заходах щодо реалізації психотерапевтичного та психокорекційного потенціалу мистецтва та художньо-творчої діяльності у роботі з дітьми, та активній взаємодії вчителів та батьків в таких заходах. Це сприятиме створенню умов для подолання страху перед майбутнім, розвитку життєвої самореалізації та формуванню відчуття власної цінності через використання світоглядно-ціннісного потенціалу творів мистецтва. Ця стаття стане корисним джерелом для педагогів, батьків та фахівців, які зацікавлені в розвитку арт-терапевтичних підходів у шкільному середовищі.

Ключові слова: арт-терапія, освітнє середовище, взаємодія, педагогічні практики, арт-терапевтичні методи, психосоціальний розвиток, партнерство в освіті.

Alina PREDYK

PhD in Pedagogy Science, Associate Professor at the Department of Pedagogy and Methods of Primary Education, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Kotsiubynskoho str., 2, Chernivtsi, Ukraine, 58002

ORCID: 0000-0001-7356-8690

To cite this article: Predyk, A. (2025). Osoblyvosti vzaiemodii vchytelia z batkamy u rozvytku art-terapevtychnykh praktyk v novii ukrainskii shkoli [Features of teacher-parent interaction in the development of art therapeutic practices in a new Ukrainian school]. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 2, 106–112, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.15>

FEATURES OF TEACHER-PARENT INTERACTION IN THE DEVELOPMENT OF ART THERAPEUTIC PRACTICES IN A NEW UKRAINIAN SCHOOL

The publication examines the features of teacher-parent interaction in the New Ukrainian School, taking into account the implementation of art therapy practices. The role of teachers and parents in the formation and development of an art therapy approach in the educational environment is investigated.

The purpose of the article is to analyze and substantiate the features of the interaction between teachers and parents in the process of implementing art therapy practices in the educational environment of the New Ukrainian School. Research

into effective forms and methods of cooperation that contribute to the harmonious development of a child, his emotional stability and creative self-realization, as well as determining the role of parents in supporting art therapeutic approaches as a means of emotional and social well-being of younger schoolchildren. The article emphasizes the importance of joint action and exchange of experience between teachers and parents to create optimal conditions for student development. The demonstration of specific examples and interaction strategies provides practical insights into the effective implementation of art therapy in modern school practice. This resource will become important for educators, parents, and professionals who seek to improve interaction and promote the development of art therapy approaches in the school environment.

Areas of priority in future research and practical activities regarding the realization of the psychotherapeutic and psychocorrectional potential of art and artistic and creative activities in working with children, and the active interaction of teachers and parents in such activities, have been identified. This will help create conditions for overcoming fear of the future, developing self-realization in life, and forming a sense of self-worth through the use of the worldview and value potential of works of art. This article will be a useful resource for educators, parents, and professionals interested in developing art therapy approaches in the school environment.

Key words: art therapy, educational environment, interaction, pedagogical practices, art therapy techniques, psychosocial development, partnership in education.

Актуальність проблеми. У сучасному світі, де швидкі темпи життя і невідпинні зміни стають невід'ємною частиною нашого існування, важливо визнати роль освіти та сім'ї у формуванні стабільного фундаменту для розвитку молодого покоління. Арт-терапія, яка в останні роки стала актуальною складовою нової української шкільної програми (НУШ), виявляється важливим інструментом для розвитку креативності та емоційного інтелекту учнів. Взаємодія між школою та сім'єю в цьому контексті грає ключову роль у створенні оптимального середовища для арт-терапевтичних практик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження, присвячені використанню арт-терапії в освітньому процесі, є предметом міждисциплінарного аналізу, що охоплює педагогічні, психологічні та мистецькі аспекти.

У педагогічному контексті питання підготовки майбутніх учителів до роботи з сім'єю учня висвітлює Н. Бугаєць (2002). Актуальні аспекти взаємодії вчителя з батьками учнів початкової школи розглядають Т. Бабко, О. Банах, А. Вознюк, Г. Коломосьць, Л. Кудрик, О. Мельник (2020), акцентуючи увагу на організаційних та методичних підходах у межах Нової української школи [5].

Осмилення феномену арт-терапії в Україні здійснюється багатьма вченими. Зокрема, О. Вознесенська (2014) аналізує стан та перспективи розвитку арт-терапії, а в співавторстві з Л. Мовою (2007) розглядає використання арт-технологій у роботі практичного психолога в освітньому середовищі. Вчені доводять, що це міждисциплінарне явище, яке виникло на перетині науки та мистецтва, та включає в себе досягнення педагогіки, психології, медицини, соціології та культурології (Вознесенська,

Мова, 2007). Науковцями досліджено роль арт-терапії у розвитку та психосоціальному самопочутті дітей молодшого шкільного віку, наголошуючи на її значенні у навчальному процесі (Предик, 2023, с.132).

На міжнародному рівні питання арт-терапії у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами вивчає Robin Anthony Tipple, аналізуючи її застосування в оцінюванні дітей з аутизмом (Tipple, 2011). Дослідження А. Хілі зосереджується на огляді праць вітчизняних та зарубіжних учених щодо арт-терапії як наукового феномену (Хіля, 2016, с.394).

Арт-терапію як засіб навчання і виховання учнів початкової школи розглядає М. Козігора, підкреслюючи її потенціал у формуванні емоційного інтелекту дітей (Козігора, 2018). Окрему увагу заслуговують роботи, присвячені організації реабілітаційної діяльності через методи арт-терапії (М. Замелюк, І. Михайлова, Г. Мікляєва, І. Опанасюк, О. Роздорожнюк, Н. Фалько), що мають значний вплив на розвиток корекційної педагогіки.

Таким чином, аналіз сучасних досліджень підтверджує актуальність арт-терапії в освітній та психологічній практиці, а також її значний потенціал у навчанні, вихованні та соціалізації дітей молодшого шкільного віку.

Метою статті є визначення особливостей взаємодії вчителя з батьками у розвитку арт-терапевтичних практик у Новій українській школі, а також обґрунтування ефективних методів і форм такої співпраці для гармонійного розвитку молодших школярів. Для досягнення мети використовувалася сукупність методів дослідження, які забезпечили комплексний аналіз теми, а саме теоретичні та емпіричні методи дослідження. Теоретичні методи передбачали:

аналіз наукової літератури, нормативних документів та освітніх програм, що дозволило виявити ключові аспекти взаємодії вчителя з батьками у розвитку арт-терапевтичних практик; порівняльний аналіз допоміг визначити особливості впровадження арт-терапевтичних методів у різних освітніх системах та підходах. Емпіричні методи включали спостереження за педагогічним процесом у закладах початкової освіти, опитування батьків та вчителів щодо ефективності використання арт-терапевтичних методик, а також аналіз практичних кейсів із впровадження спільних мистецьких заходів в навчальному середовищі Нової української школи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Арт-терапія, як термін запроваджено А. Хіллом, як напрямок теоретичних і практичних досліджень перетину мистецтва і науки, виник приблизно в 30-х роках ХХ століття. Арт-терапія як окремий напрям у лікувально-корекційній та профілактичній діяльності існує лише кілька десятиліть. Як науково обґрунтований, емпіричний метод, вона почала формуватися приблизно в середині ХХ століття. В наукових джерелах арт-терапія трактується, як «сукупність методів психологічної допомоги, які ґрунтуються на самовираженні у процесі творчості – танця, малюнку, співу, складання віршів, казок тощо». Так, науковець Олена Вознесенська переконує, що: «арт-терапія – це метод зцілення за допомогою творчого самовираження. Не терапія або лікування, а саме зцілення – досягнення цілісності. Зцілення пов'язане з духовною цілісністю, гармонією духу й тіла. Мистецтво є психотерапевтичним по своїй природі й сутності, тому що воно пов'язане з адаптацією людини до навколишньої реальності, сенсом існування «Я» і внутрішнім буттям людини» (Вознесенська, 2014, с. 93).

Серед основних рис арт-терапевтичних методик можна виділити наступні:

- використання мистецьких матеріалів для вираження внутрішніх переживань;
- створення спеціального середовища для процесу відновлення та рефлексії;
- наявність арт-терапевта, що працює поруч з особою під час її творчої діяльності та використання різних методик для допомоги у прояві почуттів та думок шляхом художнього вираження та осмислення зв'язку творчої продукції із внутрішнім світом.

Таким чином, арт-терапія стає ефективним інструментом, що сприяє глибокому зануренню у внутрішній світ особистості та можливості виражати свої емоції та думки, сприяючи розвитку позитивних змін у молодшого школяра задля психосоціального добробуту для самопізнання, самовираження та самоцілення.

Однією з основних особливостей взаємодії школи та сім'ї в контексті арт-терапії є створення сприятливого середовища, яке поєднує зусилля обох сторін. Вчителі та батьки повинні взаємодіяти та співпрацювати для забезпечення того, щоб арт-терапевтичні практики були ефективними. Важливо врахувати, що це відповідальність вчителів та батьків утримувати відкрите спілкування та спільно вирішувати питання, пов'язані з розвитком дитини (Нова українська школа: організація взаємодії з батьками учнів початкової школи).

Іншою важливою складовою є включення сім'ї у процес арт-терапії вдома. Батьки можуть брати участь у спільних творчих заняттях з дітьми, сприяючи розвитку їхньої уяви та самовираження. Це не лише поглиблює зв'язок між членами родини, але й допомагає вчителям адаптувати арт-терапевтичні методи відповідно до індивідуальних особливостей кожного учня.

Крім того, школа та сім'я можуть спільно розвивати та впроваджувати програми, спрямовані на підтримку емоційного благополуччя учнів (Бугаєць, 2002). Систематичні заняття з арт-терапії, які об'єднують шкільне та сімейне середовище, сприяють зниженню стресу та покращенню емоційної стійкості школяра.

Таким чином, взаємодія школи та сім'ї у підтримці арт-терапевтичних практик в Новій українській школі є ключовим фактором у формуванні гармонійного розвитку особистості школяра. Спільні зусилля вчителів, батьків та учнів дозволяють створювати ефективне середовище, де кожен може вільно виражати свої емоції та розвивати творчий потенціал.

Актуальність питання спільної роботи батьків та вчителів у підтримці арт-терапевтичних практик в початковій школі визначається низкою ключових факторів, які впливають на сучасну освітню парадигму та дитячий розвиток.

По-перше, мова йде про емоційний і соціальний комфорт дітей. В умовах сучасного освітнього середовища, де діти стикаються з різними стресовими ситуаціями та тиском, активна під-

тримка з боку батьків та вчителів за допомогою арт-терапії може сприяти їхньому емоційному та психосоціальному самопочуттю.

По-друге, важливу роль відіграє розвиток творчих та креативних здібностей молодших школярів. Арт-терапія в поєднанні зі спільною роботою батьків та вчителів може стати важливим засобом для розвитку творчих та креативних навичок у дітей. Вона дозволяє їм виражати себе та розвивати власний творчий потенціал.

По-третє, невід'ємною складовою є формування позитивних соціальних навичок школярів. Спільна робота батьків та вчителів у контексті арт-терапії створює можливість для дітей вивчати соціальні навички, такі як співпраця, емпатія та взаємодія. Це важливо для їхнього подальшого соціального розвитку.

По-четверте, індивідуалізація підходу до навчання в Новій українській школі та залучення сім'ї до освітнього процесу. Арт-терапія дозволяє враховувати індивідуальні особливості та потреби кожної дитини. Спільна робота батьків та вчителів у цьому контексті може сприяти персоналізованому підходу до навчання та розвитку молодших школярів, а також розширює участь сім'ї у навчальному процесі. Це сприяє плідній взаємодії, створює сприятливе середовище для взаєморозуміння та спільного розвитку.

Отже, актуальність обраної теми виражається у потребі впровадження комплексного, психологічно орієнтованого підходу до розвитку учнів Нової української школи, який базується на взаємодії арт-терапії та спільної підтримки з боку батьків та вчителів.

Спільна робота у сфері арт-терапії в початковій школі стає ключовим фактором у створенні гармонійного та підтримуючого середовища для розвитку дітей. Акцент на емоційному благополуччі, розвитку творчих здібностей та соціальних навичках стає невід'ємною частиною навчального процесу (Предик, 2023, с.95). Ця актуальність виникає з усвідомлення важливості врахування індивідуальних потреб та особливостей кожної дитини. Спільна робота батьків та вчителів у впровадженні арт-терапевтичних практик забезпечує комплексний підхід до розвитку, що враховує психологічний, емоційний та творчий аспекти.

Отже, у світлі сучасних викликів у галузі освіти та виховання дітей, спільна робота бать-

ків та вчителів у підтримці арт-терапевтичних практик в початковій школі визнається як ключовий елемент, спрямований на розкриття потенціалу кожної дитини та формування гармонійного фундаменту для їхнього майбутнього розвитку.

Спільна робота батьків та вчителів у підтримці арт-терапевтичних практик в початковій школі відкриває широкий спектр можливостей для забезпечення успішного інтегрування цих практик у навчальний процес та домашнє середовище дітей.

Роль батьків у впровадженні арт-терапії в шкільне середовище є невід'ємною та важливою складовою. Взаємодія батьків з вчителями може значно збагатити та підтримати інтеграцію арт-терапевтичних практик у шкільну роботу. Пропонуємо приклади ефективних практик такої взаємодії батьків:

1. *Інформування та підтримка батьків.* Інформування батьків про арт-терапію – це важливий етап для забезпечення ефективності цієї практики в початковій школі. Щоб забезпечити ефективне інформування батьків про цілі та переваги арт-терапії та включити їх у прийняття рішень та розвиток практик в цьому напрямі, можна вжити наступні заходи:

- Батьківські збори та семінари. Організація спеціальних батьківських зборів, вебінарів, майстер-класів, івентів або семінарів, присвячених арт-терапії, дозволяє вчителям та експертам з цього напрямку поділитися інформацією про цілі, методи та переваги арт-терапії. Батьки можуть отримати знання про те, як ця методика сприяє розвитку та психосоціальному становленню дітей.

- Створення інформаційних матеріалів. Розробка брошур, листівок, інструкційних чи інших інформаційних матеріалів, які коротко та доступно пояснюють основи арт-терапії, допоможе батькам отримати конкретну інформацію. Також важливим при цьому є використання анкетування та інтерв'ювання батьків для виявлення їхніх очікувань і ставлення до арт-терапевтичних методик. Це дозволяє вчителю коригувати свої підходи та розробляти більш ефективні програми взаємодії. Важливу роль відіграють інформаційні матеріали, такі як буклети, відеопрезентації та електронні ресурси, які містять рекомендації щодо застосування арт-терапії вдома. Такі матеріали

можуть бути розміщені на шкільному вебсайті або у спільних чатах класу, на шкільному вебсайті чи розповсюджувати під час зборів.

- Інтерактивні заходи для батьків. Проведення інтерактивних майстерок, (не)конференцій, презентацій, де батьки можуть особисто спробувати арт-терапевтичні вправи, дозволяє їм власноруч відчувати користь цих методик. Це також створює сприятливе середовище для відкритої дискусії та обміну думками.

- Особисті консультації з батьками. Вчителі та фахівці можуть проводити особисті консультації з батьками, під час яких буде надана докладна інформація про арт-терапію та відповіді на їхні конкретні запитання. Це сприяє індивідуальному підходу та врахуванню особливостей кожної сім'ї.

- Створення робочих груп. Залучення батьків до робочих груп, спрямованих на розвиток арт-терапевтичних практик у школі, може стати конструктивним кроком, де вони можуть приймати участь у прийнятті рішень, розробці програм та впровадженні нових практик.

Поєднання цих заходів створить ефективну систему інформування, що дозволить батькам глибше розуміти арт-терапію та активно взаємодіяти зі школою у розвитку цієї важливої сфери навчання. Участь у батьківських зборах, освітніх посиденьках, майстерках або інформаційних заходах, що роз'яснюють ціль та переваги арт-терапії, допомагають батькам усвідомити її важливість та вплив на розвиток молодших школярів.

2. *Активна участь в арт-терапевтичних сесіях.* Запрошення батьків приймати участь у спільних арт-терапевтичних заняттях разом із своїми дітьми може зміцнити зв'язок між сім'єю та школою. Батьківська участь дозволяє їм відчувати користь від таких практик та сприяє позитивному розвитку емоційної сфери дитини.

3. *Комунікація та партнерська взаємодія з вчителями.* Батьки можуть активно співпрацювати з вчителями, обговорюючи результати арт-терапевтичних сесій, спостереження та побажання. Відкрита комунікація створює можливість обміну ідеями та підходами між батьками і вчителями, що сприяє кращому розумінню та підтримці учнів (наприклад онлайн телемости, формування митецької віртуальної читальні, зустрічі з митцями та майстринями рідного краю). Застосування онлайн-ресурсів

та соціальних мереж також може покращити комунікацію між учителями та батьками. Наприклад, створення спеціальних чатів або груп у месенджерах та соціальних мережах дозволяє оперативно обговорювати питання, пов'язані з арт-терапевтичними практиками, та отримувати корисні матеріали та рекомендації.

4. *Створення домашнього оточення для підтримки своєї дитини:* Батьки можуть продовжити арт-терапевтичні практики вдома, надаючи дітям можливість виразити себе через творчість. Наприклад, спільні малюнки, створення мапи мистецьких подій, виготовлення виробу або інші творчі завдання можуть стати частиною сімейної рутини.

5. *Підтримка та розуміння індивідуальних потреб:* Важливо, щоб батьки розуміли індивідуальні потреби своєї дитини в контексті арт-терапії. Співпраця з вчителями у вирішенні конкретних питань чи врахування особливостей розвитку дитини покращить ефективність арт-терапевтичних заходів.

Взаємодія батьків та вчителів у підтримці арт-терапевтичних практик не лише збагачує процес, але й створює сприятливий клімат для повноцінного розвитку кожного учня в Новому українському шкільному середовищі.

Використання арт-терапії вдома може бути ефективним засобом підтримки емоційного та творчого розвитку дитини. Батьки можуть впроваджувати арт-терапевтичні методи та техніки, спираючись на кілька ключових принципів:

По-перше, важливо створити сприятливе середовище для творчості вдома. Забезпечення доступу до різноманітних творчих матеріалів, таких як фарби, маркери, папір, глина чи тканини, може сприяти розвитку різних аспектів творчості.

По-друге, батьки можуть використовувати арт-терапевтичні вправи для спільного творчого часу з дитиною. Важливо враховувати думку та бажання дітей у плануванні та реалізації спільних творчих заходів. Це стимулюватиме їхню активність та самовираження, а також збагачуватиме процес розвитку. Наприклад, спільне малювання або ліплення може стати способом відкритого спілкування та вираження емоцій.

Третім аспектом є уважне слухання та сприйняття виразів дитини через її творчість. Батьки можуть відкривати діалог про те, що вони бачать в роботах дитини, або просто дозво-

ляти їй висловлювати свої думки та почуття. Крім того, створення регулярної практики арт-терапії вдома допоможе у встановленні позитивних звичок та ритуалів для дитини, що може сприяти не лише творчому, але й загальному емоційному благополуччю. Такий підхід дозволяє батькам активно взаємодіяти з дитиною, сприяючи її творчому самовираженню та психологічному розвитку в домашніх умовах.

Пропонуємо приклади взаємодії вчителів та батьків при використанні методів та технік арт-терапії для дітей молодшого шкільного віку:

а) Сімейні творчі проекти. Запропонувати учням та їхнім батькам створювати разом творчі проекти вдома. Наприклад, щотижневі сімейні колажі або оформлення фотобієнале (збір фотографій у тематичні арт-проекти). Це сприятиме спільному творчому процесу та взаєморозумінню між батьками та дітьми. Важливим елементом методичного забезпечення такого взаємодії є використання арт-терапевтичного щоденника, у якому учні можуть фіксувати свої почуття та переживання через малюнки, колажі чи інші творчі форми. Батьки можуть брати участь у цьому процесі, обговорюючи роботи дитини, що сприяє розвитку довірливих стосунків і кращому розумінню емоційного стану дитини.

б) Ігрові та рольові вправи. Використовувати ігри та рольові вправи для виявлення емоцій та вирішення конфліктів. Наприклад, створення арт-терапевтичних ігор, де діти та їхні батьки можуть виражати свої почуття через малювання, ліплення чи інші творчі засоби.

в) Спільні арт-проекти в школі. Організація заходів, таких як спільне створення муралів, аплікацій чи колективних художніх творів, що об'єднують учнів, вчителів та батьків. Це не лише розвиватиме творчі здібності, але й сприятиме спільній роботі та взаєморозумінню всіх учасників, можливості проведення ярмарків, виставок, аукціонів тощо. Додатково можна запропонувати створення арт-простору в класі, де дитина може вільно експериментувати з різними видами мистецтва. Батьки можуть долучатися до облаштування цього простору, що сприятиме їх активній участі у процесі. Також доцільно використовувати інтерактивні платформи, які дозволяють ділитися досвідом, публікувати дитячі роботи та отримувати фахові рекомендації від психологів та педагогів.

г) Тематичні арт-заходи для родин. Організація мистецьких арт-заходів для родин, де батьки разом з дітьми будуть займатися творчістю в спеціально створених атмосферних умовах. Наприклад, «Родинний творчий вечір» зі спеціально підготовленими завданнями та матеріалами, або проведення мистецьких івент заходів, організацію рекламних роликів та ін.

д) Індивідуальні сесії з арт-терапії. Залучення вчителів та батьків до індивідуальних сесій арт-терапії з дітьми, де фахівець може надати підтримку та вказівки щодо використання творчих методів для подолання труднощів або вираження емоцій (до співпраці можна залучити як фахівця з психотерапевтичної діяльності так і відомих митців рідного краю).

Ці приклади використання арт-терапії допомогатимуть вчителям та батькам створювати позитивні та творчі взаємодії з дітьми молодшого шкільного віку, сприяючи їхньому розвитку та психосоціальному благополуччю. Різноманіття методичних інструментів взаємодії вчителя з батьками у розвитку арт-терапевтичних практик у початковій школі дозволяє створити ефективно освітнє середовище, що сприяє розвитку емоційної стійкості, творчих здібностей та соціальної адаптації учнів.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, спільні заходи, спрямовані на підтримку арт-терапевтичних практик, можуть значно покращити співпрацю між батьками та вчителями, а також сприяти гармонійному розвитку дітей в освітньому середовищі. Таким чином, взаємодія вчителів із батьками в контексті впровадження арт-терапевтичних практик у Новій українській школі є ключовим елементом успішного розвитку учнів. Особливості цієї взаємодії виявляються у спільному творчому процесі, створенні сприятливого середовища для виявлення та вираження емоцій, а також в партнерстві між освітнім закладом та сім'єю.

В цілому, взаємодія вчителів з батьками в арт-терапії створює потужний інструмент для психосоціального розвитку дітей, сприяючи їхньому творчому самовираженню та загальному благополуччю. Вважаємо, що розкриття цих питань дозволить глибше розглянути та розкрити аспекти спільної роботи батьків та вчителів у впровадженні арт-терапії в початковій школі. Подальші перспективи цієї теми

включають в себе розробку та впровадження спеціальних програм для вчителів та батьків, які спрямовані на розвиток їхніх навичок у використанні арт-терапії при взаємодії

з молодшими школярами та розвиток ефективної системи комунікації між вчителями та батьками для відкритого обміну ідей, вражень та підтримки молодшого школяра.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бугаєць Н. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів до роботи з сім'єю учня : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня к. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Харків : Харків. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, 2002. 18 с.
2. Вознесенська О., Мова Л. Арт-терапія в роботі практичного психолога : Використання арт-технологій в освіті. К. : Шкільний світ, 2007. 120 с.
3. Вознесенська О.Л. Арт-терапія в Україні: стан та перспективи розвитку. *Львівсько-Ряшівські наукові зошити : Культура – Мистецтво – Освіта – Терапія в міждисциплінарній перспективі*. Вип. 2. 2014. С. 93–103.
4. Козігора М.А. Арт-терапія як засіб навчання і виховання учнів початкової школи. *Молодий вчений*. 2018. № 7 (59) липень, С.198- 201.
5. Нова українська школа: організація взаємодії з батьками учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. / Т.М. Бабко, О.В. Банах, А.В. Вознюк, Г.А. Коломоєць, Л.Г. Кудрик, О.М. Мельник. К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. 208с. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/Metod-Babko.pdf>
6. Предик А. Роль арт-терапії у розвитку та психосоціальному самопочутті дітей молодшого шкільного віку на уроках мистецтва. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2023. № 8-9 (132-133). С. 194–202.
7. Хіля, А. Арт-терапія як об'єкт наукового дослідження у працях зарубіжних та вітчизняних учених. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* 2016. № 5, С. 394–405.
8. Tipple, Robin Anthony Looking for a Subject – Art Therapy and Assessment in Autism: Art Psychotherapy Unit Goldsmiths College University of London : PhD submission. University of London. 2011.

REFERENCES:

1. Bugayets, N. (2002) Professional and pedagogical preparation of future teachers for work with the student's family: author's abstract of dissertation ... for the degree of candidate of pedagogical sciences: 13.00.04 "Theory and methods of professional education". Kharkiv : Kharkiv. Pedagogical University named after G. Skovoroda, 18 p.
2. Voznesenska, O., Mova, L. (2007). *Art therapy in the work of a practical psychologist: the use of art technologies in education*. K. : School World, 120 p.
3. Voznesenska, O.L. (2014) Art therapy in Ukraine: status and development prospects. *Lviv-Rzeszow scientific notebooks: Culture - Art - Education - Therapy in an interdisciplinary perspective*. Issue 2. Wydawnictwo uniwersytetu rzeszowskiego. P. 93–103.
4. Kozigora, M.A. (2018) Art therapy as a means of teaching and educating primary school students. *Young scientist*. No. 7 (59) July, pp. 198–201.
5. New Ukrainian school: organization of interaction with parents of primary school students: teaching-methodical manual. / T.M. Babko, O.V. Banakh, A.V. Voznyuk, G.A. Kolomoyets, L.G. Kudryk, O.M. Melnyk. K. : Publishing house "Education", 2020. 208p.
6. Predyk, A. (2023) The role of art therapy in the development and psychosocial well-being of primary school children in art lessons. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, No. 8-9 (132-133), 194–202.
7. Khila, A. (2016). Art therapy as an object of scientific research in the works of foreign and domestic scientists. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 5, 394–405.
8. Tipple, Robin Anthony (2011). Looking for a Subject – Art Therapy and Assessment in Autism: Art Psychotherapy Unit Goldsmiths College University of London: PhD submission. University of London.